

บทบาทอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจของ CAS ในการส่งเสริมความยุติธรรม ทางการกีฬา: กรณีศึกษาการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024

The Role of the Ad Hoc Division of the CAS in Promoting Sports Justices: A Case Study of the Olympic Games Paris 2024

ปีติเทพ อยู่ยืนยง¹ | Pedithep Youyuenyong¹

Received: 14 สิงหาคม 2568 Revised: 22 กันยายน 2568 Accepted: 7 ตุลาคม 2568

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มุ่งศึกษาเป้าหมายหลักในการแก้ไขข้อพิพาททางการกีฬาผ่านการอนุญาโตตุลาการของศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา เป้าหมายเช่นนี้ย่อมส่งเสริมความยุติธรรมทางการกีฬาและดำเนินการตามกฎหมายอันสร้างความรับผิดชอบต่อด้านจริยธรรม การละเมิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะความขัดแย้งทางการกีฬาในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 แผนกคดีอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจของศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาที่ยุติธรรม เป็นกลางและรวดเร็ว ย่อมนำไปสู่การคุ้มครองให้เกิดการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ปารีส 2024 บทความฉบับนี้เน้นศึกษาบทบาทของแผนกคดีอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจของศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา ในการต่อสู้กับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมในวงการกีฬา ด้วยการศึกษว่าบทบาทเช่นนี้ส่งเสริมสนับสนุนความยุติธรรมทางการกีฬาอย่างไร บทความฉบับนี้ยังหยิบยกตัวอย่างคดีสำคัญจากคำวินิจฉัยชี้ขาดของแผนกคดีอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจของศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา การวิเคราะห์นำไปสู่ข้อสรุปที่สำคัญเกี่ยวกับบทบาทของแผนกคดีอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจของศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา ซึ่งสามารถช่วยส่งเสริมความยุติธรรมทางการกีฬาในกีฬาโอลิมปิกให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : แผนกคดีอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจ, ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา, กีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Email : pedithep.y@cmu.ac.th

¹ Assistant Professor, Faculty of Law, Chiang Mai University Email : pedithep.y@cmu.ac.th

Abstract

This paper examines the primary purpose of resolving legal disputes in sport through arbitration by the Court of Arbitration for Sport (CAS). It explores how CAS promotes sports justice and holds individuals accountable for ethical and serious disciplinary violations arising from sports-related conflicts at the Paris 2024 Olympic Games. The CAS Ad Hoc Division, known for its fairness, impartiality, and efficiency, provides a mechanism for resolving disputes connected to the Olympic Games in a timely manner.

The paper highlights the role of the CAS Ad Hoc Division in addressing unfair practices in sport and its contribution to the protection and promotion of sports justice. It also reviews notable arbitration cases from the Paris 2024 Olympics to illustrate the Division's significance in maintaining integrity within international sport. This critical appraisal aims to strengthen the understanding and practice of Olympic sports justice by emphasizing the key role played by the CAS Ad Hoc Division.

Keywords : ad hoc division, court of arbitration for sport, olympic games paris 2024

บทนำ

กระบวนการยุติธรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬา (Sports Justice System) หรือขั้นตอนอย่างเป็นลำดับเพื่อนำไปสู่การบังคับใช้กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬาหรือจริยธรรมทางการกีฬา เพื่อให้องค์กรบริหารปกครองกีฬา อาทิ สหพันธ์กีฬานานาชาติ (International Sports Federation) สมาคมกีฬาระดับชาติ (National Sports Associations) หรือสโมสรกีฬา (Sports Clubs) สามารถนำผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎระเบียบหรือผู้ประพฤติผิดจริยธรรมทางการกีฬามารับโทษตามที่กฎระเบียบหรือหลักจริยธรรมได้กำหนดเอาไว้ กระบวนการเช่นนี้สอดคล้องกับธรรมชาติของความสัมพันธ์ภายใต้การบริหารปกครองกีฬา ซึ่งองค์กรบริหารปกครองกีฬาในฐานะผู้ใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬากับผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนกฎระเบียบหรือหลักจริยธรรมทางการกีฬาอาจมีความสัมพันธ์ต่อกัน เปิดโอกาสให้องค์กรบริหารปกครองกีฬากับผู้กระทำความผิดซึ่งอาจเป็นผู้อยู่ (หรือเคยอยู่) ภายใต้อำนาจการบริหารปกครองกีฬา สามารถดำรงความสัมพันธ์หรือหวนคืนสู่ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้ โดยกระบวนการยุติธรรมทางการกีฬามักแฝงเอาไว้ด้วยหลักเกณฑ์วิธีการที่ช่วยสร้างความสมานฉันท์ระหว่างกัน อาทิ การเจรจา (Mediation) การไกล่เกลี่ย (Conciliation) ฯลฯ ในอีกด้านหนึ่ง กระบวนการยุติธรรมเช่นนี้ก็มุ่งไปสู่การดำเนินคดีทางการกีฬา (Sports Proceedings) (Lenskyj, 2018) ให้บรรดาสมาชิกขององค์กรบริหารปกครองกีฬาหรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจการบริหารปกครองกีฬา

ขององค์กรบริหารปกครองกีฬาต้องรับโทษ เมื่อกระทำการอันฝ่าฝืนวินัยหรือไม่ปฏิบัติตามหลักจริยธรรม นั้นหมายความว่ากระบวนการยุติธรรมเช่นนี้ก็มุ่งนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามที่กฎระเบียบได้กำหนดเอาไว้ กระบวนการยุติธรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬายังมุ่งให้ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาให้กลับคืนสู่ฐานะเดิม ในอีกด้านหนึ่งการเยียวยาความเสียหายที่กำหนดขึ้นมานั้น อาจถูกกำหนดขึ้นมาในรูปแบบของค่าเสียหายอันคำนวณเป็นราคาค่าเงินที่สูงมากเพื่อให้ผู้ถูกลงโทษปรับถูกลงโทษให้ชดใช้เป็นเงินเพราะกระทำผิด อันเป็นบทลงโทษแก่ผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎระเบียบหรือหลักจริยธรรมทางการกีฬา เป็นการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดกฎระเบียบหรือฝ่าฝืนหลักจริยธรรมทางการกีฬาล้ำที่จะกระทำผิดซ้ำอีก

ทั้งนี้ องค์กรบริหารปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาส່วนมากได้ยอมรับนับถือและยอมให้ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา (Court of Arbitration for Sport หรือศาล CAS) ให้เป็นสถาบันระงับข้อพิพาททางการกีฬาชั้นสูงสุดของแต่ละชนิดกีฬาสากล มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดบรรดาข้อพิพาทเกี่ยวกับการบริหารปกครองกีฬา (Sport-related Disputes) ที่อุทธรณ์คำวินิจฉัยหรือคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬา (Decisions) ในแต่ละชนิดกีฬาของสถาบันใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาที่อยู่ภายใต้องค์กรบริหารปกครองกีฬา หรือศาลที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดคดีเกี่ยวกับการบริหารปกครองกีฬา โดยเฉพาะของแต่ละชนิดกีฬา ภายใต้เงื่อนไขของธรรมนูญสูงสุดหรือกฎระเบียบว่าด้วยวิธีพิจารณาข้อพิพาทของแต่ละชนิดกีฬา และมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการบริหารปกครองกีฬาหรือคดีที่อุทธรณ์คำวินิจฉัย หรือคำสั่งที่กฎหมายบ้านเมืองของบางประเทศได้กำหนดเอาไว้ โดยคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล ศาล CAS (CAS Awards) ให้ถือเป็นที่สุด (Final) และผูกพันบรรดาคู่พิพาททุกฝ่าย (Binding on the Parties) (Pound, 2015) สำหรับศาล CAS กำเนิดขึ้นมาจากการริเริ่มของคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (International Olympic Committee หรือ คณะกรรมการ IOC) ตั้งแต่ปี 1983 โดยคณะกรรมการ IOC ประสงค์จะให้มีสถาบันระงับข้อพิพาทมาทำหน้าที่เฉพาะและได้รับมอบอำนาจเป็นพิเศษให้วินิจฉัยปัญหาความชอบด้วยการกระทำเพื่อการบริหารปกครองกีฬาสากล เช่น การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยของแต่ละชนิดกีฬา การออกกฎระเบียบเพื่อการบริหารปกครองในแต่ละชนิดกีฬา ตลอดจนนิติกรรมทางการบริหารปกครองกีฬาอื่น ๆ ที่ถูกกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจของศาล CAS

ศาล CAS มักเป็นสถาบันระงับข้อพิพาทที่ได้รับการรับรองอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทตามการรับรองของธรรมนูญขององค์กรบริหารปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาสากล ตลอดจนมหกรรมการแข่งขันกีฬานานาชาติที่ประกอบไปด้วยการแข่งขันกีฬาสากลหลายชนิดกีฬาอย่างการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก (Olympic Games) ก็ได้รับรองจากคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (International Olympic Committee หรือ IOC) ให้ศาล CAS มาใช้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก การจัดตั้งศาล CAS มีเหตุผลสำคัญเพราะข้อพิพาทเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกจำเป็นต้องอาศัยอนุญาโตตุลาการศาล CAS (CAS Arbitrators) ผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในด้านกฎหมายกีฬา (Sports Law) รวมทั้งอาจเคยข้องแวะกับการบริหารปกครองกีฬาสากล (Global Sports

Governance) ในทางหนึ่งทางใดจนมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาสากล ซึ่งข้อพิพาทในทางกีฬาก็มักมีสาระสำคัญและกระบวนการระงับข้อพิพาทแตกต่างจากข้อพิพาทในทางแพ่งและข้อพิพาทในทางอาญา ในอีกด้านหนึ่งการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในระหว่างที่มีการแข่งขันกีฬา (Resolving Sports-related Disputes During Sports Competition) ก็ไม่เพียงต้องใช้อินญูญาโตตุลาการศาล CAS ที่มีความรู้ ความสามารถ และ ความชำนาญเฉพาะเรื่องกฎหมายกีฬานั้น แต่ต้องสามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพด้วย (Nafziger, 2004) เพราะการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในระหว่างที่มีการแข่งขันกีฬา (ระหว่างที่มีการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกกำลังจะดำเนินหรือกำลังดำเนินอยู่) อยู่บนพื้นฐานของการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกต้องเป็นอย่างรวดเร็ว ภายใต้กระบวนการพิจารณาข้อพิพาทที่รวดเร็ว (Speedy Procedures) กับสามารถวินิจฉัยชี้ขาดนำไปสู่การระงับข้อพิพาทอันบริสุทธิ์ ยุติธรรม (Fair Dispute Resolution) รวมทั้งดำรงความเสมอภาคของนักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการแข่งขันกีฬานานาชาติที่จะเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทโดยเท่าเทียม เข้าถึงความยุติธรรมทางกีฬาโดยไม่มีค่าใช้จ่าย (Free Access to Sports Justice) กล่าวอีกนัยหนึ่งการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในระหว่างที่มีการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกต้องเป็นไปโดย “Fair, Fast and Free” หรือ “ยุติธรรม รวดเร็วและไม่มีค่าใช้จ่าย” (Mitten, 2014; Yan, 2023)

บทความฉบับนี้จึงมุ่งอธิบายบทบาทของแผนกคดียินญาโตตุลาการเฉพาะกิจของศาล CAS ซึ่งถูกจัดตั้งขึ้นมาอย่างเฉพาะเจาะจงเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทอันเกี่ยวเนื่องกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ที่เพิ่งผ่านพ้นไป แผนกคดียินญาโตตุลาการเฉพาะกิจของศาล CAS (หรือแผนกคดี ADD ของศาล CAS) มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกทางกีฬานักกีฬาหรือผู้เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ผ่านการวางรูปแบบขั้นตอนที่นำไปสู่การวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 เอาไว้เป็นการเฉพาะ พร้อมกับอธิบายจุดแข็งหรือจุดเด่นของวิธีดำเนินการที่นำไปสู่การวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทซึ่งให้ความคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และให้เป็นธรรมตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 แก่นักกีฬาหรือผู้เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 อีกทั้งยังวิเคราะห์ว่าวิธีดำเนินการที่นำไปสู่การวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทของแผนกคดียินญาโตตุลาการเฉพาะกิจของศาล CAS เหตุใดต้องเป็นไปอย่างเร่งด่วน กระชับ ระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทดังกล่าวให้สั้นลง ซึ่งทำให้เกิดความรวดเร็วในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเป็นอย่างมาก อันส่งผลดีต่อการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพและความเป็นธรรมแก่นักกีฬาหรือผู้เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ซึ่งย่อมได้รับความคุ้มครองในการได้รับความเป็นธรรมตามความเป็นจริงและมีสิทธิร้องขอให้ตนนั้นได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหายที่กำลังเผชิญอยู่หรือป้องกันความเสียหายที่อาจได้รับในอนาคตได้อย่างทันทั่วทั้งที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดขึ้นจากคำสั่งตัดสินเข้าร่วมการแข่งขัน

กีฬา (Disqualification) หรือบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากคำสั่งลงโทษห้ามทำการแข่งขัน (Provisional Suspension) ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024

องค์กรและกระบวนการยุติธรรมทางการกีฬาทั่วไป

สำหรับกระบวนการยุติธรรมทางการกีฬาทั่วไปนั้น มุ่งเน้นให้เกิดการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท ตามกฎระเบียบขององค์กรบริหารปกครองกีฬาและบังคับใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับการบริหารปกครองกีฬา แต่ละชนิดกีฬาสากลอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยกระบวนการเช่นนี้ต้องดำรงรักษา ความเป็นธรรม (Fairness) และความถูกต้องชอบธรรม (Integrity) ในวงการกีฬาสากลหรือแวดวงการ แข่งขันกีฬานานาชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของบรรดานักกีฬา บุคลากร ทางการกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงการกีฬาไม่ให้ถูกล่วงเกินอย่างไม่เป็นธรรม (Blackshaw, 2009) ในอีกด้านหนึ่งการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์แห่งกฎระเบียบว่าด้วยการ บริหารปกครองกีฬาแต่ละชนิดกีฬาสากล หรือมีคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬาผ่านการใช้อำนาจ ตามกฎระเบียบขององค์กรบริหารปกครองกีฬาอันมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิ เสรีภาพหรือ หน้าที่ของผู้อยู่ภายใต้อำนาจบริหารปกครองขององค์กรบริหารปกครองกีฬาแต่ละชนิดกีฬาสากลนั้น ย่อมต้องเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว โปร่งใสและเป็นธรรม อันถือเป็นพื้นฐานของการระงับ ข้อพิพาทในวงการกีฬาสากลทั่วไปซึ่งกระทำโดยสถาบันวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาทั่วไป ขององค์กรบริหารปกครองกีฬาแต่ละชนิดกีฬาสากล (Latty, 2007) ในอีกด้านหนึ่งหากคู่พิพาทไม่พอใจ (หรือไม่เห็นพ้องกับ) คำวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทซึ่งทำขึ้นโดยสถาบันวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬา ทั่วไปขององค์กรบริหารปกครองกีฬาแต่ละชนิดกีฬาสากล กฎระเบียบวิธีสบัญญัติ (Procedural Rules) ขององค์กรบริหารปกครองกีฬาแต่ละชนิดกีฬาสากล มักวางขั้นตอนการดำเนินการวินิจฉัยชี้ขาด ข้อพิพาททางการกีฬาหรือนำตัวผู้กระทำผิดวินัยทางการกีฬามารับโทษทางวินัย โดยเปิดโอกาสให้ คู่พิพาทที่ไม่พอใจคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือผู้ถูกลงโทษทางวินัย จากคำสั่งลงโทษทางวินัยขอให้ มีการพิจารณาทบทวนการวินิจฉัยชี้ขาดหรือการออกคำสั่งการลงโทษอีกครั้งหนึ่ง (Lenard, 2010) โดยมากกฎระเบียบว่าด้วยวิธีสบัญญัติขององค์กรบริหารปกครองกีฬาแต่ละชนิดกีฬาสากลมักยอมรับ นับถือและกำหนดให้ศาล CAS เป็นสถาบันวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาชั้นสูงสุด ตามกระบวนการโต้แย้งการใช้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬาแต่ละชนิดกีฬาสากล หรือ คัดค้านการใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาแต่ละชนิดกีฬาสากลที่เป็นการออกคำสั่งเพื่อการบริหาร ปกครองกีฬาตามกฎระเบียบเกี่ยวกับการบริหารปกครองกีฬาแต่ละชนิดกีฬา เพื่อนำไปสู่การใช้อำนาจ พิจารณาพิพากษาข้อพิพาทหรือคดีที่อุทธรณ์ขึ้นมาตามกฎระเบียบวิธีสบัญญัติซึ่งจะเป็นที่สุดและ เสร็จสิ้นลงแล้ว ในเบื้องต้นไม่อาจขอให้มีการเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS (CAS Arbitral Awards) นั้นได้อีกต่อไป นั่นเท่ากับว่าองค์กรบริหารปกครองกีฬาแต่ละชนิดกีฬาสากลก็มีกระบวนการ

อย่างชัดเจนให้คำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล CAS เป็นที่สุดและให้มีผลผูกพันคู่พิพาทหรือคู่ขัดแย้งที่ปรากฏอยู่ในคำวินิจฉัยชี้ขาดทุกฝ่าย

องค์กรและกระบวนการยุติธรรมสำหรับระงับข้อพิพาทในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก

กระบวนการยุติธรรมสำหรับระงับข้อพิพาทในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก แผนกคดี ADD ของศาล CAS ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความยุติธรรมทางการกีฬาในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 มุ่งเน้นให้เกิดการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทตามกฎหมายระเบียบว่าด้วยการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากสาเหตุดังต่อไปนี้ (ก) เมื่อนักกีฬาที่กำลังจะลงทำการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ถูกคำสั่งตัดสิทธิ์เข้าร่วมการแข่งขันกีฬา (Disqualification) แล้วคำสั่งเช่นนี้เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายระเบียบว่าด้วยการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ระงับสิทธิในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา ก็จำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินกระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างคณะกรรมการโอลิมปิกสากลหรือคณะกรรมการ IOC ในฐานะผู้จัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 (หรือสหพันธ์กีฬานานาชาติที่เข้าร่วมเป็นผู้จัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024) กับนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับควบคุมของคณะกรรมการ IOC โดยกระบวนการระงับข้อพิพาทโดยแผนกคดี ADD ของศาล CAS ต้องดำเนินไปอย่างเร่งด่วนเพื่อให้การระงับข้อพิพาทแล้วเสร็จอย่างรวดเร็วและไม่ชักช้าขึ้นหมายความว่า การถูกตัดสิทธิ์เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาถือเป็นเหตุฉุกเฉิน นักกีฬาผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกตัดสิทธิ์เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาย่อมสามารถนำข้อพิพาทขึ้นสู่แผนกคดี ADD ของศาล CAS โดยไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน รวมทั้งต้องได้รับการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทจากแผนกคดี ADD ของศาล CAS ในทันทีทันใด การคุ้มครองสิทธิในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 เป็นเหตุที่จำเป็นเร่งด่วนหากให้รอให้มีการระงับข้อพิพาททางการกีฬาตามกระบวนการยุติธรรมทางการกีฬาทั่วไปแล้ว ก็จะไม่ทันที่จะคุ้มครองแก่นักกีฬาได้ ในอีกด้านหนึ่งหากคณะกรรมการ IOC ในฐานะผู้จัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ได้มีคำสั่งตัดสิทธิ์เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาที่ไม่ชอบด้วยกฎระเบียบแล้ว ก็ย่อมต้องมีแผนกคดี ADD ของศาล CAS มาใช้อำนาจพิจารณาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว (ข) เมื่อนักกีฬาที่กำลังลงทำการแข่งขันอยู่ในสนามกีฬา (Field of Play) ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ถูกลงโทษอย่างหนึ่งอย่างใดจากการออกคำสั่งลงโทษโดยกรรมการผู้ตัดสิน (Field of Play Decisions) แล้วคำสั่งเช่นนี้เป็นการใช้อำนาจปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ตัดสินที่ไม่ชอบตามกฎหมายระเบียบว่าด้วยการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่กระทบต่อสิทธิในการแข่งขันกีฬา ดังนี้ จำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินกระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างกรรมการผู้ตัดสินในฐานะผู้ใช้อำนาจกับนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 อย่างเร่งด่วนและฉับพลันทันใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการใช้อำนาจเช่นนี้กระทบต่อสิทธิของนักกีฬาอย่างหนึ่งอย่างใด (Kaufmann-Kohler, 2001) เช่น สิทธิในการได้รับชัยชนะในการแข่งขันกีฬา (Right to Win) อย่างไรก็ตามหากกรรมการผู้ตัดสิน

ใช้อำนาจปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ตัดสินตามหลักการแข่งขันกีฬาในสนามหรือหลัก Field of Play (Field of Play Doctrine) อันถือว่ากรรมการผู้ตัดสินมีอิสระที่จะวินิจฉัยชี้ขาดหรือตัดสินให้เป็นไปตามกฎระเบียบว่าด้วยการแข่งขันกีฬา ตลอดจนกรรมการผู้ตัดสินปฏิบัติหน้าที่โดยตรงไปตรงมาตามกฎระเบียบแล้ว เช่นนี้ย่อมไม่อยู่ในอำนาจของแผนกคดี ADD ของศาล CAS ที่จะมาเพิกถอนคำสั่งหรือคำตัดสินของกรรมการผู้ตัดสินที่ปฏิบัติหน้าที่ในสนามกีฬาได้ และ (ค) เมื่อเกิดข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการจารกรรมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการฝึกซ้อมของคู่แข่ง (Espionage) โดยอาศัยวิธีการที่ไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรมทางการกีฬา (Unethical Methods) เช่น การนำโดรนมาใช้ในการจารกรรมข้อมูลคู่แข่งฝ่ายตรงข้าม (Drone-spying Scandal) และการติดตั้งกล้องแอบถ่ายจารกรรมข้อมูลคู่แข่งฝ่ายตรงข้าม (Hidden Camera Scandal) แล้วการกระทำเช่นนี้ย่อมทำให้ทีมคู่พิพาทที่ถูกสอดแนมข้อมูลการฝึกซ้อมหรือจารกรรมข้อมูลศักยภาพนักกีฬาต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอย่างยิ่งยวด

ข้อพิพาทที่ขึ้นสู่แผนกคดี ADD ของศาล CAS

ข้อพิพาทที่ขึ้นสู่แผนกคดี ADD ของศาล CAS จึงถือเป็นข้อพิพาทระหว่างคณะกรรมการ IOC ฝ่ายหนึ่งกับนักกีฬา (หรือผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักกีฬา) อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจปกครองควบคุมหรือกำกับดูแลการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 โดยไม่เป็นไปตามกฎระเบียบว่าด้วยการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ไม่ว่าจะเป็นการออกคำสั่งเพื่อการปกครองควบคุมการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ไม่เป็นไปอย่างถูกต้องตามขอบเขตของกฎระเบียบก็ดีหรือการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ IOC ที่ไม่สอดคล้องเหมาะสมกับข้อเท็จจริงก็ตาม (McLaren, 2001) เท่ากับว่าแผนกคดี ADD ของศาล CAS ช่วยควบคุมตรวจสอบการออกคำสั่งเพื่อการปกครองควบคุมการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกหรือกำกับดูแลการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ IOC เพื่อป้องกันมิให้เกิดกรณีการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ IOC ไปในทางที่ไม่คำนึงถึงความเหมาะสม ไม่คำนึงถึงความได้สัดส่วน หรือสร้างภาระให้กับนักกีฬาจนเกินสมควร

การระงับข้อพิพาทด้วยการทำหน้าที่ของแผนกคดี ADD ของศาล CAS เช่นนี้ย่อมเป็นกระบวนการยุติธรรมที่ไม่ต้องผ่านกระบวนการตัดสินของศาลยุติธรรมทั่วไปเพื่อยุติข้อพิพาท แต่เป็นการที่คณะกรรมการ IOC และผู้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ร่วมกันยอมรับนับถือกระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทและยินยอมให้แผนกคดี ADD ของศาล CAS มาใช้อำนาจระงับข้อพิพาทในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 แผนกคดี ADD ของศาล CAS เปรียบเสมือนเป็นคนกลางเข้ามามีบทบาทวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเพื่อให้การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมและดำรงรักษาความถูกต้องชอบธรรมในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 การระงับข้อพิพาทด้วยการทำหน้าที่ของแผนกคดี ADD ของศาล CAS ก็มุ่งเน้นนักกีฬาและผู้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ทุกคนล้วนอยู่ภายใต้มาตรฐานการระงับข้อพิพาท

อย่างเดียวกันโดยเสมอภาค (Equal Application of Rules) และการระงับข้อพิพาทด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในทางอนุญาโตตุลาการโดยปราศจากการแทรกแซงใด ๆ (Independence Standards) รวมทั้งอนุญาโตตุลาการซึ่งมาทำหน้าที่เป็นคนกลางวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทก็ถูกเน้นย้ำให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง (Strict impartiality) อนุญาโตตุลาการจึงต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับนักกีฬาหรือผู้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 (Accadia & Batten, 2024) ซึ่งเกณฑ์การปฏิบัติหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการในแผนกคดี ADD ของศาล CAS ปรากฏเอาไว้อย่างชัดเจนในกฎระเบียบว่าด้วยวิธีพิจารณาข้อพิพาท (Ad hoc Division Arbitration Rules) ที่ศาล CAS ได้บัญญัติเอาไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด (Court of Arbitration for Sport, 2023)

บทความฉบับนี้นำเสนอตัวอย่างข้อพิพาทเกี่ยวกับการบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ระหว่างคณะกรรมการ IOC (หรือสหพันธ์กีฬานานาชาติในฐานะองค์กรร่วมใช้อำนาจกำกับดูแลการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ในแต่ละชนิดกีฬาสากล) ในฐานะผู้ใช้อำนาจกำกับดูแลการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 กับนักกีฬาในฐานะผู้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ที่อยู่ภายใต้อำนาจกำกับดูแลของคณะกรรมการ IOC (หรือสหพันธ์กีฬานานาชาติ) แล้วตัวอย่างข้อพิพาทที่นำเสนอนี้มีสาเหตุสำคัญมาจากการกระทำเพื่อการบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้อำนาจของคณะกรรมการ IOC (หรือสหพันธ์กีฬานานาชาติ) ออกคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ข้อพิพาทเช่นนี้ถูกนำขึ้นสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทโดยมีแผนกคดี ADD ของศาล CAS เข้ามาเป็นสถาบันใช้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทที่เกิดขึ้น แสดงให้เห็นว่าแผนกคดี ADD ของศาล CAS มุ่งใช้อำนาจทบทวนตรวจสอบการประพฤติตามมาตรฐานทางวินัยและจริยธรรมของผู้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ควบคู่ไปกับทบทวนตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการใช้อำนาจออกคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 โดยแผนกคดี ADD ของศาล CAS อาจใช้อำนาจยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งเช่นนี้ในภายหลังเพื่อมิให้เกิดผลกระทบในด้านลบหรือผลร้ายต่อผู้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ตลอดจนทำให้เกิดการเยียวยาแก้ไขผลกระทบในด้านลบหรือผลร้ายต่อผู้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ในทันทีทันใด อีกทั้งตัวอย่างข้อพิพาทที่นำเสนอ ก็พยายามชี้ให้เห็นว่าแผนกคดี ADD ของศาล CAS ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นเอกเทศจากคณะกรรมการ IOC (หรือสหพันธ์กีฬานานาชาติ) เพื่อใช้อำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับการบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการใช้อำนาจบริหารปกครองการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ของคณะกรรมการ IOC (หรือสหพันธ์กีฬานานาชาติ) อันเป็นคดีที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากข้อพิพาทเกี่ยวกับการบริหารปกครองกีฬาสากลทั่วไป ตัวอย่างเช่น

(ก) คดี Nayoka Clunis v. Jamaica Athletics Administrative Association (Case No. CAS OG 24/01)

คดีนี้เป็นข้อพิพาทระหว่างนาโยกา คลูนิส (Nayoka Clunis) เป็นนักกีฬาขว้างค้อนชาวจาไมกา และเป็นนักกีฬาที่อยู่ภายใต้สังกัดสมาคมกรีฑาจาไมกา (Jamaica Athletics Administrative Association หรือ JAAA) เนื่องจาก Clunis ได้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกนักกีฬาทีมชาติจาไมกาที่สามารถเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 แต่กลับไม่ปรากฏชื่อของ Clunis ในรายชื่อของนักกีฬาทีมชาติจาไมกาที่สมาคมกรีฑาจาไมกาต้องนำเสนอต่อองค์กรกรีฑาโลก (World Athletics หรือ WA) เพื่อให้องค์กรกรีฑาโลกรับรองและระบุรายชื่อนักกีฬาทีมชาติที่จะส่งทำการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ทั้งสมาคมกรีฑาจาไมกายังอ้างว่าความบกพร่องที่เกิดขึ้นไม่ใช่ความผิดของตน แต่เป็นความผิดพลาดเพราะสัญญาณอินเทอร์เน็ตขัดข้องอันเนื่องมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ได้แก่ สถานการณ์พายุเฮอริเคนเบรียล (Hurricane Beryl) ที่เกิดขึ้นในขณะที่สมาคมกรีฑาจาไมกาส่งรายชื่อให้กับองค์กรกรีฑาโลกผ่านทางออนไลน์ เท่ากับว่าองค์กรกรีฑาโลกอนุญาตให้นักกีฬาขว้างค้อนคนอื่น ๆ ที่มีลำดับถัดจาก Clunis สามารถเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ได้ (นักกีฬาขว้างค้อนจากประเทศยูเครน (Ukraine) นั้นหมายความว่า Clunis ไม่สามารถลงทำการแข่งขันกีฬาขว้างค้อนในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ได้ แม้ว่าได้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกนักกีฬาทีมชาติจาไมกาที่สามารถเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 มาแล้วก็ตาม เหตุนี้เอง Clunis จึงกล่าวหาว่าสมาคมกรีฑาจาไมกาได้กระทำละเมิดต่อตน โดยเป็นการกระทำในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่บริหารปกครองกีฬาสากลและได้กระทำด้วยความประมาทเลินเล่อในการใช้อำนาจหน้าที่ เป็นเหตุให้สมาคมกรีฑาจาไมกาสมควรต้องรับผิดชอบดำเนินการให้ตนสามารถเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ได้ ในขณะเดียวกัน Clunis จะถูกปฏิเสธสิทธิที่จะเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ไม่ได้ (Court of Arbitration for Sport, 2024a) อย่างไรก็ตาม กฎว่าด้วยวิธีวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทของแผนกคดี ADD ของศาล CAS (CAS Ad Hoc Division Rules) วางหลักเกณฑ์ไว้ว่าข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในคดีจะต้องเป็นข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายใน 10 วัน ก่อนการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 จะเริ่มขึ้นเท่านั้น (During a period of ten days preceding the Opening Ceremony of the Olympic Games) ผู้ฟ้องคดีจึงจะสามารถฟ้องคดีต่อแผนกคดี ADD ของศาล CAS ได้ แต่ในข้อพิพาทที่เกิดขึ้นเป็นข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในวันที่ 4 กรกฎาคม 2024 ซึ่งพิธีเปิดกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ได้ถูกกำหนดในวันที่ 26 กรกฎาคม 2024 นั้นหมายความว่าข้อพิพาทดังกล่าวถือเป็นข้อพิพาทที่เกิดขึ้นเกินไปกว่า 10 วันก่อนการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 จะเริ่มขึ้น (Outside the 10 days prior to the Opening Ceremony of Paris 2024) เหตุนี้เองแผนกคดี ADD ของศาล CAS จึงไม่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทในคดีนี้ (Court of Arbitration for Sport, 2024a)

(ข) คดี Mahmoud Al Hamid v. International Weightlifting Federation (Case No. CAS OG 24/03)

คดีนี้เป็นข้อพิพาทระหว่างมห์มูด อัล-ฮามิด (Mahmoud Al Hamid) เป็นนักกีฬายกน้ำหนักชาวซาอุดีอาระเบียและเป็นนักกีฬาที่อยู่ภายใต้สังกัดสหพันธ์กีฬายกน้ำหนักนานาชาติ (International Weightlifting Federation หรือ IWF) ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการใช้อำนาจของสหพันธ์กีฬายกน้ำหนักนานาชาติ อันเป็นการใช้อำนาจระงับสิทธิในเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 และมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิในการลงทำการแข่งขันกีฬายกน้ำหนักในนามทีมชาติซาอุดีอาระเบีย เพราะวันที่ 25 พฤศจิกายน 2023 ทางคณะกรรมการควบคุมสารต้องห้ามทางกีฬาซาอุดีอาระเบีย (Saudi Doping Control Committee) ได้ตรวจพบสารอีริโทรโพอิติน (Erythropoietin) อันเป็นสารต้องห้ามทางการกีฬา (Prohibited Substance) ประเภทหนึ่งในร่างกายของ Al Hamid จึงได้ออกคำสั่งให้ยุติลงทำการแข่งขันชั่วคราว (Provisional Suspension) (Court of Arbitration for Sport, 2024b)

ในวันที่ 21 มกราคม 2024 ในเวลาต่อมา Al Hamid ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการควบคุมสารต้องห้ามทางกีฬาซาอุดีอาระเบีย ซึ่งองค์กรผู้ที่มีอำนาจออกคำสั่งดังกล่าวและมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เพื่อทบทวนคำสั่งดังกล่าวเอาไว้ หลังจากทีคณะกรรมการควบคุมสารต้องห้ามทางกีฬาซาอุดีอาระเบียใช้อำนาจทบทวนคำสั่งดังกล่าวเอาไว้แล้ว คณะกรรมการควบคุมสารต้องห้ามทางกีฬาเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวมีข้อผิดพลาดในกระบวนการตรวจและกระบวนการตรวจมีการผิดพลาดในสาระสำคัญ เพราะการตรวจรอบใหม่ให้ผลการตรวจว่าไม่พบสารต้องห้ามทางกีฬาในร่างกายของ Al Hamid คณะกรรมการควบคุมสารต้องห้ามทางกีฬาจึงเพิกถอนคำสั่งที่ไม่ชอบดังกล่าวเสียในวันที่ 29 มีนาคม 2024 (Court of Arbitration for Sport, 2024b)

Al Hamid จึงได้ยื่นคำร้องขอถอน (งดเว้นเข้าสู่กระบวนการการคัดตัวนักกีฬาทีมชาติทั่วไปตามกฎระเบียบของสหพันธ์กีฬายกน้ำหนักนานาชาติ) เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 (Application for Exemption to Compete in Olympic Games Paris 2024) ต่อสหพันธ์กีฬายกน้ำหนักนานาชาติ เนื่องจากว่า Al Hamid ถูกระงับสิทธิในเข้าร่วมการแข่งขันกีฬายกน้ำหนักภาคบังคับสำหรับคัดตัวนักกีฬายกน้ำหนัก (Compulsory Qualifying Events) ให้ได้รับสิทธิที่จะลงทำการแข่งขันในนามทีมชาติซาอุดีอาระเบียในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ในระหว่างที่คำสั่งให้ยุติลงทำการแข่งขันชั่วคราวที่ใช้อำนาจออกคณะกรรมการควบคุมสารต้องห้ามทางกีฬาซาอุดีอาระเบียมีผลบังคับใช้อยู่ แต่สหพันธ์กีฬายกน้ำหนักนานาชาติได้ยกคำร้องงดเว้นเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ดังกล่าวเสียในวันที่ 24 พฤษภาคม 2567 โดยให้เหตุผลว่าคำร้องงดเว้นเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 จะต้องยื่นภายในระยะเวลา 5 วันก่อนวันแรกของการแข่งขันกีฬายกน้ำหนักภาคบังคับสำหรับคัดตัวนักกีฬายกน้ำหนักที่เริ่มขึ้นตามกฎระเบียบของสหพันธ์กีฬายกน้ำหนักนานาชาติ (Court of Arbitration for Sport, 2024b)

ต่อมา Al Hamid จึงได้ยื่นข้อพิพาทระหว่างตนกับสหพันธ์กีฬานานาชาติ ให้แผนกคดี ADD ของศาล CAS ใช้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทในคดีนี้ แต่แผนกคดี ADD ของศาล CAS เห็นว่าข้อพิพาทดังกล่าวถือเป็นข้อพิพาทที่เกิดขึ้นเกินไปกว่า 10 วันก่อนการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 จะเริ่มขึ้น (การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 เริ่มในวันที่ 26 กรกฎาคม 2024) เหตุนี้เองแผนกคดี ADD ของศาล CAS จึงไม่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทในคดีนี้ เพราะแผนกคดี ADD ของศาล CAS อ้างว่าข้อพิพาทเกิดขึ้นในวันที่ 24 พฤษภาคม 2567 เท่ากับว่า Al Hamid ไม่ได้ได้รับสิทธิให้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 (Court of Arbitration for Sport, 2024b)

(ค) คดี Livia Avancini v. World Athletics คดี Max Batista v. World Athletics และ คดี Hygor Bezerra v. World Athletics (Case No. CAS OG 24/05, Case No. CAS OG 24/06 และ Case No. CAS OG 24/07)

คดีนี้เป็นข้อพิพาทระหว่างลิเวีย อวานซินี (Livia Avancini) นักกีฬาทุ่มน้ำหนัก แม็ก บาร์สต้า (Max Batista) นักกีฬาเดินเร็ว และไฮกอร์ บีเซอรร่า (Hygor Bezerra) นักวิ่งระยะสั้นกับองค์กรกรีฑาโลก (World Athletics หรือ WA) นักกีฬาทั้ง 3 คนนี้เป็นนักกีฬาชาวบราซิลที่อยู่ภายใต้อำนาจการบริหารปกครองของสหพันธ์กรีฑาบราซิล (Confederação Brasileira de Atletismo (CBAt)) ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นเป็นข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมายระเบียบว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาขององค์กรกรีฑาโลกที่มีเป็นระเบียบสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 (Ineligible) หรือมีผลกระทบต่อสถานะภาพของสิทธิของนักกีฬาในการเป็นนักกีฬาตัวแทนทีมชาติ เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 เพราะหน่วยงานรักษาความถูกต้องชอบธรรมด้านการแข่งขันกรีฑาขององค์กรกรีฑาโลก (World Athletics' Athletics Integrity Unit หรือ AIU) ได้ตรวจสอบและยืนยันว่านักกีฬาทั้ง 3 คนนี้ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาที่กำหนดเอาไว้ จึงไม่ได้รับสิทธิให้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 กฎระเบียบเช่นนี้ถูกวางเอาไว้ว่าสหพันธ์กรีฑาบราซิลต้องดำเนินการตรวจสอบสารต้องห้ามในเลือดและปัสสาวะของนักกีฬาที่ประสงค์ที่จะเป็นตัวแทนทีมชาติเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 เป็นอย่างน้อยจำนวน 3 ครั้ง สำหรับนักกีฬาที่อยู่กลุ่มรายชื่อนักกีฬาที่ประสงค์จะเข้าร่วมการตรวจสอบสารต้องห้ามที่ขึ้นทะเบียนเอาไว้กับหน่วยงานรักษาความถูกต้องชอบธรรมด้านการแข่งขันกรีฑาขององค์กรกรีฑาโลก (AIU's Registered Testing Pool) ถ้าไม่ได้ผ่านการตรวจสอบสารต้องห้ามในจำนวนขั้นต่ำตามที่องค์กรกรีฑาโลกได้กำหนดเอาไว้ นักกีฬาก็จะไม่มีสิทธิที่จะเป็นตัวแทนทีมชาติเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 (Court of Arbitration for Sport, 2024c)

อย่างไรก็ตาม ถ้านักกีฬาที่ไม่ได้อยู่กลุ่มรายชื่อนักกีฬาที่ประสงค์จะเข้าร่วมการตรวจสอบสารต้องห้ามทางการกีฬาที่ขึ้นทะเบียนเอาไว้กับหน่วยงานรักษาความถูกต้องชอบธรรมด้านการแข่งขันกรีฑาขององค์กรกรีฑาโลก แต่นักกีฬาประสงค์ที่จะเข้าร่วมการตรวจสอบสารต้องห้ามทางการกีฬาเพื่อเป็นตัวแทนทีมชาติเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 สหพันธ์กรีฑาบราซิลมีหน้าที่

ต้องดำเนินการตรวจเป็นจำนวนมากกว่า 3 ครั้งตามเกณฑ์การตรวจสอบสารต้องห้ามทางการกีฬา ในนักกีฬาเป็นจำนวนเพิ่มเติม (Additional Testing Requirements) ที่องค์กรกรีฑาโลกได้วางเอาไว้ ถ้าไม่ได้ผ่านการตรวจสอบสารต้องห้ามทางการกีฬาในจำนวนขั้นต่ำและจำนวนเพิ่มเติมจากจำนวน ขึ้นต่อตามที่องค์กรกรีฑาโลกได้กำหนดเอาไว้ นักกีฬาดังกล่าวก็จะมีสิทธิที่จะเป็นตัวแทนทีมชาติ เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ซึ่งองค์กรควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา บราซิล (Autoridade Brasileira de Controle de Dopagem หรือ ABCD) ในฐานะที่เป็นหน่วยงาน ของรัฐบาลบราซิล (ฝ่ายปกครองบราซิล) ได้รับมอบหมายให้ใช้ให้ดำเนินการกระทำทางกายภาพ เพื่อตรวจสอบสารต้องห้ามทางการกีฬาและใช้อำนาจออกคำสั่งเพื่อควบคุมการใช้สารต้องห้าม ทางทางการกีฬาได้ระบุเอาไว้ให้ต้องดำเนินการตรวจเป็นจำนวนถึง 6 ครั้งด้วยกัน สำหรับการตรวจสอบ สารต้องห้ามทางการกีฬาในนักกีฬาที่ไม่ได้อยู่กลุ่มรายชื่อนักกีฬาที่ประสงค์จะเข้าร่วมการตรวจสอบสาร ต้องห้ามทางการกีฬาที่ขึ้นทะเบียนเอาไว้กับหน่วยงานรักษาความถูกต้องชอบธรรมด้านการแข่งขันกรีฑา ขององค์กรกรีฑาโลก แม้จะมีการกำหนดจำนวนการตรวจสอบสารต้องห้ามทางการกีฬา สำหรับการตรวจ สารต้องห้ามทางการกีฬาในนักกีฬาที่ไม่ได้อยู่กลุ่มรายชื่อนักกีฬาที่ประสงค์จะเข้าร่วมการตรวจสอบสาร ต้องห้ามทางการกีฬาที่ขึ้นทะเบียนเอาไว้กับหน่วยงานรักษาความถูกต้องชอบธรรมด้านการแข่งขันกรีฑา ขององค์กรกรีฑาโลก (Court of Arbitration for Sport, 2024c)

นักกีฬาทั้ง 3 คน ได้แก่ Avancini นักกีฬาทุ่มน้ำหนัก Batista นักกีฬาเดินเร็วและ Bezerra นักวิ่งระยะสั้นไม่ได้รับการตรวจเป็นจำนวน 6 ครั้ง และสหพันธ์กรีฑาบราซิลประสงค์ที่จะส่งรายชื่อนักกีฬาทั้ง 3 คนนี้ เป็นตัวแทนทีมชาติเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 จึงได้ยื่นคำขอยกเว้นไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์การตรวจสอบสารต้องห้ามทางการกีฬาในนักกีฬาเป็นจำนวนเพิ่มเติม เนื่องจากมีสถานการณ์พิเศษเกิดขึ้น (Exception to the Additional Testing Requirements Due to Exceptional Circumstances) แต่องค์กรกรีฑาโลกได้ยกคำร้องนี้เสีย ต่อมานักกีฬาทั้ง 3 คนนี้ จึงได้ยื่นข้อพิพาทระหว่างตนกับองค์กรกรีฑาโลก ให้แผนกคดี ADD ของศาล CAS ใช้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทในคดีนี้ (Court of Arbitration for Sport, 2024c)

แผนกคดี ADD ของศาล CAS เห็นว่าข้อพิพาทดังกล่าวถือเป็นข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายใน 10 วัน ก่อนการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 จะเริ่มขึ้น เหตุนี้เองแผนกคดี ADD ของศาล CAS จึงมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทในคดีนี้ ทั้งยังวินิจฉัยว่าการตีความขององค์กรควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาบราซิลเป็นการตีความกฎระเบียบขององค์กรกรีฑาโลกไปในทางที่เป็นโทษกับนักกีฬา เพิ่มจำนวนการตรวจสอบการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาเป็นจำนวนถึง 6 ครั้ง สำหรับการตรวจสอบ สารต้องห้ามทางการกีฬาในนักกีฬาที่ไม่ได้อยู่กลุ่มรายชื่อนักกีฬาที่ประสงค์จะเข้าร่วมการตรวจสอบสาร ต้องห้ามทางการกีฬาที่ขึ้นทะเบียนเอาไว้กับหน่วยงานรักษาความถูกต้องชอบธรรมด้านการแข่งขันกรีฑา ขององค์กรกรีฑาโลก ทั้งยังสร้างภาระให้กับนักกีฬาเพิ่มเติมและหน่วยงานของรัฐบาลบราซิลที่กำลังแบกรับดูแลการตรวจสอบสารต้องห้ามทางการกีฬาที่ต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นจากจำนวนการตรวจที่มากขึ้น

การตีความเชื่อว่านี่ไม่เป็นคุณแก่นักกีฬา ช้ำยังสร้างภาระที่ยุ้งยากซับซ้อนต่อนักกีฬา เป็นไปด้วยความล่าช้าใช้เวลานานเกินไปไม่ทันท่วงทีในการดำเนินการของนักกีฬาให้ครบตามเกณฑ์ รวมทั้งยังสร้างภาระทางการเงินให้รัฐบาลบราซิล เหตุนี้เองจึงถือว่ามีสถานการณ์พิเศษที่พึงได้รับการยกเว้นเกิดขึ้นอย่างแท้จริง (Truly Exceptional Circumstances) เป็นเหตุให้ขอยกเว้นไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์การตรวจสอบสารต้องห้ามทางการกีฬาในนักกีฬาเป็นจำนวนเพิ่มเติม นักกีฬาทั้ง 3 คนจึงมีสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 (Court of Arbitration for Sport, 2024c)

(ง) คดี Vinesh Phogat v. United World Wrestling & IOC (Case No. CAS OG 24/17)

คดีนี้เป็นข้อพิพาทระหว่างวินเนซ โฟกัต (Vinesh Phogat) นักกีฬามวยปล้ำ (หญิง) ชาวอินเดียกับสหพันธ์มวยปล้ำโลก (United World Wrestling หรือ UWW) และคณะกรรมการ IOC ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นเป็นข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการตัดสินนักกีฬามวยปล้ำผู้กำลังจะลงทำการแข่งขันไม่ให้ให้นักกีฬาผู้กำลังจะลงทำการแข่งขันสามารถลงทำการแข่งขันในรอบชิงชนะเลิศประเภทฟรีสไตล์ 50 กิโลกรัม (50kg Freestyle division) ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 กติกาการแข่งขันของสหพันธ์มวยปล้ำโลกวางหลักเกณฑ์เอาไว้ให้นักกีฬาผู้ลงทำการแข่งขันในสนามต้องมีน้ำหนัก 50 กิโลกรัม โดยกติกาการแข่งขันของสหพันธ์มวยปล้ำโลกอนุโลมให้นักกีฬาผู้ลงทำการแข่งขันในสนามมีน้ำหนักเกินมาได้เพียง 100 กรัม (100g over the limit) เท่านั้น นั่นหมายความว่าหากนักกีฬาที่กำลังจะลงทำการแข่งขันในสนามมีน้ำหนักเกินไปกว่าที่กติกากำหนดเอาไว้แล้ว นักกีฬาก็จะถูกตัดสินให้ไม่ให้ลงทำการแข่งขันในรอบดังกล่าว เมื่อ Phogat นักกีฬามวยปล้ำชาวอินเดียผู้กำลังจะลงทำการแข่งขันในรอบชิงชนะเลิศประเภทฟรีสไตล์ 50 กิโลกรัมทำการชั่งน้ำหนัก ปรากฏว่า Phogat มีน้ำหนักเกินมาถึง 150 กรัม (150g over the limit) เหตุนี้เอง Phogat จึงถูกสหพันธ์มวยปล้ำโลกตัดสิน (Disqualification) ไม่ให้ลงทำการแข่งขันในรอบดังกล่าว เหตุนี้เอง Phogat จึงได้ยื่นคำขอคุ้มครองชั่วคราว (Requests for Relief) เพื่อคุ้มครองสิทธิของสิทธินักกีฬามวยปล้ำผู้กำลังจะลงทำการแข่งขันในระหว่างยื่นข้อพิพาทให้แผนกคดี ADD ของศาล CAS เพื่อเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาท เพื่อไม่ให้ตนเองในฐานะผู้กำลังจะลงทำการแข่งขันได้รับผลกระทบอันอาจเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎระเบียบหรือกติกาของสหพันธ์มวยปล้ำโลกในขณะที่ข้อพิพาทกำลังจะเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดโดยแผนกคดี ADD ของศาล CAS หรืออยู่ในช่วงก่อนที่แผนกคดี ADD ของศาล CAS จะมีคำวินิจฉัยชี้ขาดไปในทางหนึ่งทางใด ในทำนองที่ช่วยปกป้องคุ้มครองสิทธิของ Phogat ให้สามารถลงทำการแข่งขันในรอบชิงชนะเลิศประเภทฟรีสไตล์ 50 กิโลกรัมได้ Phogat ได้บรรยายเหตุผลในคำเสนอข้อพิพาทต่อแผนกคดี ADD ของศาล CAS โดยมีประเด็นข้อต่อสู้สำคัญดังนี้ (ก) เครื่องชั่งน้ำหนักเพื่อวัดน้ำหนักของนักกีฬาผู้กำลังจะลงทำการแข่งขันน่าจะชำรุดบกพร่องหรือมีปัญหาความเที่ยงตรงแม่นยำในการวัด (ข) ปัญหาด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากการมีประจำเดือนในเวลา

ที่มีการชั่งน้ำหนักนักกีฬาผู้กำลังจะลงทำการแข่งขัน ทำภาวะของการมีประจำเดือนของนักกีฬา (หญิง) ทำให้มีน้ำหนักเกินไปกว่าภาวะร่างกายตามปกติทั่วไป (ค) นักกีฬาผู้กำลังจะลงทำการแข่งขันในรายการทั่วไปไม่มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับกฎระเบียบหรือกติกาที่สหพันธ์มวยปล้ำโลกกำหนดเอาไว้ เพราะเกณฑ์การชั่งน้ำหนักในแต่ละรายการแข่งขันที่สหพันธ์มวยปล้ำโลกเป็นผู้จัดการแข่งขันมักมีความแตกต่างกันจนสร้างความสับสนให้บรรดานักกีฬาที่อยู่ภายใต้อำนาจบริหารปกครอง และ (ง) กติกาที่บังคับใช้กับรอบชิงชนะเลิศประเภทฟรีสไตล์ 50 กิโลกรัมในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ได้แก่ กฎว่าด้วยการแข่งขันมวยปล้ำนานาชาติของสหพันธ์มวยปล้ำโลก ค.ศ. 2023 หรือ United World Wrestling International Wrestling Rules 2023 ซึ่งปรากฏถ้อยคำหรือเนื้อความสรรพนามแทนตัวนักกีฬาผู้กำลังจะลงทำการแข่งขันว่า “คุณผู้ชาย” หรือ “He” แต่กลับไม่ได้ใช้หรือปรากฏสรรพนามว่า “She” แต่อย่างใด เหตุนี้เอง Phogat จึงไม่น่าจะอยู่ภายใต้การบังคับใช้ของกฎฉบับนี้ เหตุนี้เอง Phogat คำสั่งตัดสินที่นักกีฬามวยปล้ำผู้กำลังจะลงทำการแข่งขันจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบสมควรถูกเพิกถอนทั้งหมด (Court of Arbitration for Sport, 2024d)

ต่อมาแผนกคดี ADD ของศาล CAS ได้วินิจฉัยว่า Phogat ไม่ได้ต่อสู้ในประเด็นว่าเหตุใดตนเองจึงมีน้ำหนักเกินไปกว่าที่กติกาการแข่งขันของสหพันธ์มวยปล้ำโลกกำหนดเอาไว้ให้นักกีฬาผู้ลงทำการแข่งขันในสนามต้องมีน้ำหนัก 50 กิโลกรัมหรืออนุโลมเอาไว้ให้มีน้ำหนักเกินมาได้เพียง 100 กรัมเท่านั้น ทั้งยังไม่ได้ยกข้อต่อสู้ว่าเหตุใดคำสั่งตัดสินที่นักกีฬามวยปล้ำผู้กำลังจะลงทำการแข่งขันจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎระเบียบหรือเป็นการใช้ดุลพินิจของสหพันธ์มวยปล้ำโลกที่ไม่ชอบด้วยกฎระเบียบด้วยเหตุนี้แผนกคดี ADD ของศาล CAS จึงได้ยกคำร้องของ Phogat ขอเพิกถอนคำสั่งตัดสินที่นักกีฬามวยปล้ำผู้กำลังจะลงทำการแข่งขัน (Court of Arbitration for Sport, 2024d)

องค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการ: ข้อวิพากษ์บทบาทของแผนกคดี ADD ของศาล CAS

จากที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้เขียนเห็นว่าการใช้อำนาจระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในระหว่างการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ของแผนกคดี ADD ของศาล CAS เป็นการแสดงบทบาทในการทำตามหน้าที่ในฐานะที่เป็นสถาบันระงับข้อพิพาทสำหรับอำนวยความสะดวกในกรณีที่เกิดข้อพิพาทระหว่างคณะกรรมการ IOC (หรือสหพันธ์กีฬานานาชาติที่ใช้อำนาจร่วมจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024) กับนักกีฬา (หรือผู้ร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 อื่น ๆ) ที่อยู่ภายใต้อำนาจจัดระเบียบการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ของคณะกรรมการ IOC หรือองค์กรบริหารปกครองกีฬาสากลที่ใช้อำนาจร่วมจัดระเบียบการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 นั้น หมายความว่าแผนกคดี ADD ของศาล CAS สามารถใช้อำนาจมาทบทวนความชอบด้วยกฎระเบียบในการออกคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬาหรือจัดระเบียบการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ให้เป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมและดำเนินไปอย่างถูกต้องชอบธรรม โดยนักกีฬาที่มักถูกกระทบสิทธิจากการออกคำสั่งเช่นนี้น่าจะมักกลายมาเป็นคู่กรณีอยู่ด้วยเสมอไป ผู้เขียนยังเห็นอีกว่ากระบวนการวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อพิพาทของแผนกคดี ADD ของศาล CAS เป็นกระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทสำหรับสร้างการระงับข้อพิพาทให้เกิดขึ้นในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 โดยมุ่งเน้นให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ประหยัด เปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับนักกีฬา (หรือผู้เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024) เพราะนักกีฬาอยู่ในฐานะที่ไม่เท่าเทียมกับคณะกรรมการ IOC ที่ใช้อำนาจบริหารปกครองหรือสหพันธ์กีฬานานาชาติที่ใช้อำนาจร่วมจัดระเบียบการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 อีกทั้งคู่พิพาทต่างฝ่ายต่างพยายามปกป้องประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญ เพราะคณะกรรมการ IOC หรือสหพันธ์กีฬานานาชาติมักปกป้องประโยชน์สาธารณะทางการกีฬาหรือความบริสุทธิ์ยุติธรรมในวงการกีฬาเป็นสำคัญ แต่นักกีฬามักปกป้องประโยชน์ส่วนตนในชื่อเสียงเกียรติคุณหรือทางทำมาหาได้ทางเจริญของตน อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่าการที่แผนกคดี ADD ของศาล CAS มาดำเนินการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ในระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม 2567 ถึงวันที่ 11 สิงหาคม 2567 ซึ่งรวมเป็นระยะเวลาการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 19 วัน (19 days of competition) (แม้ว่าพิธีเปิดจะเริ่มขึ้นในวันที่ 26 กรกฎาคม 2567 ก็ตาม) นั้นหมายความว่าหากข้อพิพาทเกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วนแล้วนักกีฬาผู้ถูกระงับสิทธิในสถานะคู่พิพาทอาจไม่มีเวลาแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่จำเป็นในการต่อสู้คดี ในอีกด้านแผนกคดี ADD ของศาล CAS อาจต้องทำงานภายในกรอบระยะเวลาที่ระบุเอาไว้อย่างจำกัดจึงอาจขาดการวินิจฉัยข้อเท็จจริงอย่างรอบด้านกับอาจไม่มีเวลาตรวจสอบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาจากคณะกรรมการ IOC (หรือสหพันธ์กีฬานานาชาติที่ใช้อำนาจร่วมจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024) หรือพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหาจากนักกีฬา (หรือผู้ร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 อื่น ๆ) เหล่านี้ถือเป็นข้อจำกัดในการระงับข้อพิพาทตามบทบาทหน้าที่ของแผนกคดี ADD ของศาล CAS

อีกทั้งศาล CAS ต้องทำหน้าที่อย่างรีบเร่งเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬานักกีฬาที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลาเพียง 10 วันก่อนพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก (during a period of ten days preceding the Opening Ceremony of the Olympic Games) และต้องเร่งรัดวินิจฉัยข้อพิพาทที่เกิดขึ้นให้แล้วเสร็จในระหว่างการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก (during the Olympic Games) ในขณะเดียวกันก็มีข้อห้ามไม่ให้คู่พิพาทยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาดของแผนกคดี ADD ของศาล CAS (No internal appeal) และให้คำวินิจฉัยชี้ขาดของแผนกคดี ADD ของศาล CAS ถือเป็นที่สุด โดยมีผลผูกพันคู่พิพาทในทันทีและถือเป็นที่สุด (Final and Binding) เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นผลของข้อจำกัดด้านระยะเวลาการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ที่ค่อนข้างจำกัด อย่างไรก็ตาม หากคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเห็นว่าตนได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมหรือถูกเลือกปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดในระหว่างการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก คู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายนั้นอาจนำข้อพิพาทที่เกิดขึ้นเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางการกีฬาขององค์กรบริหารปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาได้ หากปรากฏว่าข้อพิพาทที่เกิดขึ้นอยู่ภายใต้เขตอำนาจการระงับข้อพิพาทขององค์กรบริหารปกครองกีฬา

ในแต่ละชนิดกีฬา นอกจากนี้ ถ้าคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเห็นว่าคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการแผงเอาไว้ว ซึ่งหลักการที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออนุญาโตตุลาการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เป็นกลาง คู่พิพาทก็สามารถฟ้องต่อศาลฎีกาสวิส (Swiss Federal Tribunal) เพื่อขอให้ศาลฎีกาสวิสมีคำสั่งปฏิเสธผลผูกพันตามคำวินิจฉัยชี้ขาดนั้นได้ในภายหลัง นั้นหมายความว่า คู่พิพาท ฝ่ายนั้นอาจได้รับการเยียวยาความเสียหายไม่ทันที่หรือได้รับการปกป้องสิทธิของนักกีฬาล่าช้าเกินไปจนไม่ทันการณ์

บทสรุป

กล่าวโดยสรุป แผนกคดี ADD ของศาล CAS ได้กลายมาเป็นองค์กรระงับข้อพิพาทในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างคณะกรรมการ IOC (หรือสหพันธ์กีฬานานาชาติที่ใช้อำนาจร่วมจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024) ฝ่ายหนึ่งกับนักกีฬา (หรือผู้เกี่ยวข้องกับนักกีฬา) ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการกระทำเพื่อการบริหารปกครองหรือกำกับดูแลการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 โดยไม่เป็นไปตามหรือขัดแย้งกับกฎระเบียบว่าด้วยการรักษาความเป็นธรรมหรือความถูกต้องชอบธรรมในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬาสากลหรือกำกับดูแลการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ที่ไปตัดสิทธิการลงแข่งในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิการเป็นนักกีฬาตัวแทนทีมชาติที่สามารถลงทำการแข่งขันในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 การทำตามหน้าที่ของแผนกคดี ADD ของศาล CAS เป็นไปอย่างเท่าเทียม สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ไม่เสียค่าใช้จ่ายและนำไปสู่การระงับข้อพิพาทให้ทันที่เพื่อลดความล่าช้าอันอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิการลงแข่งในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 หรือสิทธิการเป็นนักกีฬาตัวแทนทีมชาติที่สามารถลงแข่งขันในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 แผนกคดี ADD ของศาล CAS สร้างสมดุลของประโยชน์ระหว่างประโยชน์ในด้านความถูกต้องตามกฎหมายการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ซึ่งประกอบด้วยการยืนยันยืนยันว่าการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024 ต้องดำเนินไปตามกฎระเบียบ ซึ่งกระบวนการระงับข้อพิพาทตามกฎหมายจะต้องเป็นไปด้วยความรวดเร็วอันส่งผลโดยตรงต่อการรักษาประโยชน์ของนักกีฬาโดยตรง

เอกสารอ้างอิง

Accadia, J. & Batten, B. (2024). *Overcoming Jurisdictional Hurdles: A Case Study of the CAS Ad Hoc Division at Paris 2024*. <https://www.melbournesla.com/sports-law-forum/overcoming-jurisdictional-hurdles-a-case-study-of-the-cas-ad-hoc-division-at-paris-2024>

- Blackshaw, I. (2009). Settling Sports Disputes by ADR: Some Major Sports Dispute Resolution Bodies Modelled on the Court of Arbitration for Sport. *Dispute Resolution International*, 3(2), 169-184.
- Court of Arbitration for Sport. (2023). *Arbitration Rules applicable to the CAS ad hoc division for the Olympic Games*. Court of Arbitration for Sport.
- Court of Arbitration for Sport. (2024a). *CAS OG 24/01 Nayoka Clunis v. Jamaica Athletics Administrative Association*. https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Award_OG_24-01__for_publication_.pdf
- Court of Arbitration for Sport. (2024b). *CAS OG 24/03 Mahmoud Al Hamid v. International Weightlifting Federation*. https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/OG_24-03_Award__for_publication_.pdf
- Court of Arbitration for Sport. (2024c). *CAS OG 24/05 Livia Avancini v. World Athletics, CAS OG 24/06 Max Batista v. World Athletics, CAS OG 24/07 Hygor Bezerra v. World Athletics*. https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Award_OG_05_06_07__for_publication_.pdf
- Court of Arbitration for Sport. (2024d). *CAS OG 24/17 Vinesh Phogat v. United World Wrestling & the International Olympic Committee (IOC)*. https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/OG_24-17_Award__for_publication_.pdf
- Kaufmann-Kohler, G. (2001). *Arbitration at the Olympics: issues of fast-track dispute resolution and sports law*. Kluwer Law International.
- Latty, F. (2007). *La lex sportiva : recherche sur le droit transnational*. Martinus Nijhoff Publishers.
- Lenard, M. (2010). The Future of Sports Dispute Resolution. *Pepperdine Dispute Resolution Law Journal*, 1(10), 173-182.
<https://digitalcommons.pepperdine.edu/drlj/vol10/iss1/8>
- Lenskyj, H. (2018). *Gender, athletes' rights, and the court of arbitration for sport*. Emerald Publishing.
- McLaren, R. H. (2001). Introducing the Court of Arbitration for Sport: The Ad Hoc Division at the Olympic Games. *Marquette Sports Law Review*, 1(12), 517-542.
<https://scholarship.law.marquette.edu/sportslaw/vol12/iss1/20/>

- Mitten, M. J. (2014). The Court of Arbitration for Sport and its Global Jurisprudence: International Legal Pluralism in a World without National Boundaries. *The Ohio State Journal on Dispute Resolution*, 30(1), 1-44.
- Nafziger, J. A. R. (2004). Lex Sportiva, *The International Sports Law Journal*, 1-2, 3-9.
- Pound, R. W. (2015). Sports Arbitration: How it Works and Why it Works. *McGill Journal of Dispute Resolution*, 1-2(1), 76-85. <https://mjdr-rrdm.ca/articles/volume-1/i12/sports-arbitration-how-it-works-and-why-it-works/>
- Yan, W. (2023). Court of Arbitration for Sport: Rules and Issues. *Open Journal of Social Sciences*, 11, 64-75.
<https://www.scirp.org/journal/paperinformation?paperid=122371>